

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 - 2. vaihe, lausunto kaavaehdotusehdotuksesta

KH 14.03.2022 § 42

Valmistelija

Tekninen johtaja Petri Miettinen, puh. 040 661 4342

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 2. vaiheen luonnosvaihtoehdot ja valmisteluaineisto ovat maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n ja -asetuksen 30 §:n mukaisesti julkisesti nähtävillä 11.1.–14.3.2022.

Maakuntakaavasta on laadittu kaksi erilaista luonnosta. 2. vaiheen vaihtoehdot ovat VE1 kyvykäs uudistuja ja VE2 rohkea kasvaja. Molemmissa varaudutaan kehittämään Pohjois-Savoa kestävästi.

Rohkea kasvaja tähtää nimensä mukaisesti mittavaan väestönkasvuun tutuin keinoin, kohdentamalla kasvua Pohjois-Savon kärkialoihin ja vahvoihin olemassa oleviin työpaikkakeskittyisiin.

Kyvykkäessä uudistujassa mukaudutaan väestön vähenemiseen tiivistämällä aluerakennetta ja vastaamalla palvelujen tarpeeseen kysyntälähtöisesti. Kyvykäs uudistuja ottaa ilmastohaasteeseen kunnianhimoisen lähestymistavan mm. lisäämällä tuulivoimaa merkittävästi ja panostamalla päästöttömään liikenteeseen.

Joroisten kuntaa koskevat Etelä-Savon maakuntakaavojen merkinnät päivitetään yhdenmukaisiksi Pohjois-Savon maakuntakaavan kanssa niin merkinnän ulkoasun kuin määräyssisällön osalta. Lähtökohtana ovat melko uudet Etelä-Savon maakuntakaavat. Tavoitteena on Joroisten osalta tarkastella muutosta vaativat teemat ja todeta muiden teemojen osalta tarvittavat tekniset muutokset.

Merkittävimmät muutokset Etelä-Savon maakuntakaavasta Pohjois-Savon maakuntakaavaan Joroisten kunnan osalta

”Kehittämisperiaatemerkinnyt”

”Kunnan toivoma Joroinen-Varkaus kehittämisvyöhyke merkintä korvataan kummassakin vaihtoehdossa Viitosväylän kehittämismerkinnällä sekä Joroisten kuulumisella Varkauden kaupunkiseudun kehittämisen kohdealueeseen.”

Joroisten kunta katsoo, että kunnan toivoma Joroinen - Varkaus kehittämisvyöhykemerkinnyt tavoitteet voidaan saavuttaa kaavaluonnoksessa esitetyllä tavalla. VE1:ssä vyöhykemerkinnyt näyttää hieman liian suppealta eikä se ulotu kunnolla Joroisten kirkonkylään. VE2:n merkintä on laajempi ja siten parempi.

”Varkauden lentokentälle Etelä-Savon maakuntakaavassa osoitettu EKK-merkinnällä elinkeinojen kehittämisen kohdemerkintä. Merkinnyt osoitetaan lentokentän aluekokonaisuutta, jossa tavoitteena on kokonaisvaltainen elinkeinojen kehittäminen sekä maankäytön ja liikenteen yhteensovittaminen. Tämä merkintä säilytetään VE2 Rohkeassa kasvajassa. Merkinnyt suunnittelumääräyksen sanamuotoa muokataan yksilöidystä yleisempään. VE1 Kyvykkäessä uudistujassa osoitettu viitosväylän kehittämisvyöhyke kattaa myös Varkauden lentokentän ja sen kehittämisidean.”

Joroisten kunta katsoo, että Joroisten lentokentän elinkeinojen kehittämisen kohdealueen merkintä on sisällytettävä maakuntakaavaan VE2 mukaisesti.

Joroisten kunta hyväksyy Joroisissa vähittäiskaupan suuryksikön alarajaksi 5000 k-m², mikä on sama kuin muissa vastaavan kokoisissa Pohjois-Savon kunnissa.

Muuttuvia maakuntakaavan merkintöjä Joroisissa on mm. postitalon ja vanhainkodin suojelumerkintöjen poistaminen. Muutos on tehty kuten Joroisten kunta on toivonut.

Kaavaluonnosvaihtoehtojen esittely – kysymykset

”Kehittämisperiaatteet”

”Onko luonnosvaihtoehdoissa tunnistettu oikeita kehittämiskohteita? Puuttuuko jotain ja mitä voisi jättää pois?”

VE2 Rohkea kasvaja kuvaa paremmin Joroisten tahtotilaa kehittämisperiaatteista. Kotkatharjun-Kartanogolfin alue tulee merkitä selkeästi myös VE2:een.

”Aluerakenne, asuminen, elinkeinot”

”Taajamia kuvaavat merkinnät poikkeavat luonnosvaihtoehdoissa toisistaan. VE1 kuvaa taajamia pääasiassa symboleilla ja vain suurimpien taajamien rajautuminen osoitetaan tarkemmin. VE2:ssa kaikki taajamat osoitetaan tarkkarajaisina aluevarausmerkintöinä. Kumpi merkintätapa sopii maakuntakaavaan paremmin?”

Joroisten osalta symbolimerkintä on sopivampi.

”VE1:ssä kylät osoitetaan harmaana ruudutuksena pohjakartalla. Kylille ei anneta suunnittelumääräyksiä, vaan niiden kehittäminen katsotaan kuntakohtaiseksi aiheeksi. VE2:ssa osoitetaan yleiskaavatasoista suunnittelua vaativat kylät. Kumpi merkintätapa sopii maakuntakaavaan paremmin?”

VE1:n merkintä on parempi Joroisten kunnan kannalta.

”Liikennejärjestelmä”

”Tuleeko lähiraideliikennettä mielestäsi kehittää? Ovatko uudet pysäkit oikeissa paikoissa?”

Joroisten kunnan mielestä poikittaista ratayhteyttä Pieksämäki-Parikkala tulisi kehittää ennen kaikkea rakentamalla puuttuva rautatiesilta Savonlinnaan. Tämän jälkeen junaliikenteen pysäkin voisi rakentaa myös Joroisiin.

”Viherverkosto, luonnonsuojelu ja virkistys”

”Miten viherverkostot tulisi osoittaa? Miten maakuntakaavalla vaikutetaan luonnon monimuotoisuuden parantamiseen? Tarvitaanko moottorikelkkareittejä?”

Viherverkoston osoittaminen on selkeämpää VE2:n tavalla. Onko tärkeää merkitä lainkaan?

Kunnan kanta on, ettei maakuntakaavalla tule esittää alueita tai toimintoja luonnon monimuotoisuuden parantamiseen. Tätä tarkoitusta varten on mm. metsälaki ja luonnonsuojelulaki.

Kunnista toiseen (maakunnista toiseen) kulkevat moottorikelkkareitit voidaan merkitä.

”Energia ja tekninen huolto”

”Millaista tuulivoimarakentamisen määrää Pohjois-Savossa tulisi tavoitella? Missä tuulivoima-alueiden pitäisi sijaita?”

Joroisten kunnan mielestä maakuntakaavalla tulee osaltaan pyrkiä turvaamaan Suomen energiaomavaraisuutta. Siksi laajempi vaihtoehto. VE1 on parempi. Tuulivoimaloiden tulisi sijaita kuten tuulivoimapotentialiselvityksessä sekä kaavaluonnoksessa on kuvattu.

Muut havainnot

Kotkatharjun alueella merkintä V (VIRKISTYS-, RETKEILY- JA ULKOILUALUE) näyttää ulottuvan liian laajalle peittäen jopa Golfalueen asemakaavaan merkityt loma- ja vakituisen asumisen alueet. Kaavarajaus on tarkistettava koskemaan Kotkatharjun aluetta vain Kerisalonsaaren maantien koillispuolta ja sielläkin Kotkatharju-Valvatus osayleiskaavan mukaiset RM-alueet. Toinen vaihtoehto on muuttaa kaavamerkintää siten, että siinä selkeästi sallitaan myös matkailu- ja majoitusrakentaminen.

Turvetuotanto

Turvetuotantoon potentiaalisesti soveltuvat ja olevat alueet tulee merkitä maakuntakaavaan. Turve on pidettävä yhtenä Suomen energiaomavaraisuutta turvaavana erittäin tärkeänä osatekijänä.

Joukkoliikenteen kehittämisvyöhyke

Myös väli Joroinen-Varkaus tulisi merkitä sisältyväksi joukkoliikenteen kehittämisvyöhykkeeseen. Kaavaluonnoksessa kehittämismerkintä on esitetty harmaalla katkoviivalla tarkoittaen ilmeisesti joukkoliikenteen osalta eräänlaista joukkoliikenteen kehittämisen reuna-aluetta. Reuna-aluestatus ei riitä, koska kyseessä on Joroisten kunnan joukkoliikenteen yhteydestä maakuntakeskukseen.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Jaakko Kuronen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää antaa lausuntonaan edellä selostustekstin mukaisen selostuksen.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.

KH 08.05.2023 § 78

Valmistelija Tekninen johtaja Petri Miettinen, puh. 040 661 4342

Pohjois-Savon maakuntahallitus käsitteli 28.3.2023 Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaiheessa laaditun viranomais ehdotuksen kaava-asiakirjat. Samalla maakuntahallitus päätti pyytää viranomaisilta kaavaehdotusta koskevat lausunnot MRA 13 § mukaisesti. Viranomaisten antamat lausunnot vastineineen käsitellään viranomaisneuvottelussa kesäkuussa. Maakuntakaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville tulevana syksynä ja se etenee hyväksymiskäsittelyyn ensi vuoden alussa.

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaihe luo tiiviin yhteyden maakuntaohjelmaan ja maakuntasuunnitelmaan. Kehittämisen kärkialat tuodaan esille mm. kehittämisperiaatemerkinnoissä, jotka liittyvät niin taajamien kehittämiseen, maatalouteen, liikenteeseen, matkailuun kuin luonnon monimuotoisuuteen. Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2040 käsitellään seuraavat teemakokonaisuudet, joiden läpäisevänä teemana on ilmastonmuutos:

1. Aluerakenne
2. Liikennejärjestelmä
3. Luonnon monimuotoisuus, luonnonsuojelu ja virkistyskäyttö
4. Luonnonvarat
5. Kulttuuriympäristö
6. Energiantuotanto, yhdyskuntatekniikka ja tekninen huolto
7. Joroisten kuntaa koskevat muutokset

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 2. vaihe, viranomais ehdotuksen aineistot löytyvät oheismateriaalina olevan lausuntopyyntö linkeistä.

Lausunto on liitteenä.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Jaakko Kuronen
Päätösehdotus	Joroisten kunnanhallitus antaa liitteenä olevan lausunnon Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 2. vaiheen viranomais ehdotuksen kaavaehdotuksesta. Lausunto käsittää muutos- ja korjaus ehdotuksia sekä yhteenvedon kaava-aineistosta Joroisten kunnan näkökulmasta.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.

KH 26.02.2024 § 33
241/10.02.00/2021

Valmistelija Tekninen johtaja Petri Miettinen, 040 661 4342

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 2. vaihe on edennyt ehdotusvaiheeseen. Kaavaehdotuksesta voi antaa muistutuksen 23.2.2024 mennessä ensisijaisesti sähköisellä palautelomakkeella. Joroisten kunta on saanut jatkoaikaa muistutuksen antamiselle 29.2.2024 saakka.

Kunnanhallitus antoi 8.5.2023 lausunnon Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 2. vaiheessa laaditusta viranomais ehdotuksesta. Lausunnossa esiin nostetut seikat muutosehdotuksineen on otettu hyvin huomioon paria seikkaa lukuun ottamatta.

Huutokoski-Joroinen-Rantasalmi-Savonlinna välinen junarata on merkitty kaavakarttaan merkittävästi parannettavaksi radaksi kuten Joroisten kunta toivoi. Kaavaselostuksen kohdasta 5.3.2.2 puuttuu kuitenkin kirjallinen maininta asiasta. Kyseessä lienee virhe, joka pyydetään oikaisemaan.

Joroisten kunta tarkentaa viranomais ehdotuksesta antamaansa lausuntoa koskien kaavaselostuksen kohtaa 5.7.1.1 tuulivoimapotentiaali. Tuulivoimapotentiaalinen alue tv-2 4.800 Korpisenkangas tulisi edelleen merkitä maakuntakaavakarttaan maakuntakaavaluonnoksessa esitetyn

aluerajauksen mukaisesti. Voimalamäärien merkintä ei ole oleellista, koska tuulivoima-alueen lopullinen laajuus ja rakennettavien voimaloiden kokonaismäärä voidaan ratkaista alueelle laadittavalla tuulivoimayleiskaavalla. Joroisten kunta kokee aluemerkinän hyvin tärkeäksi, jottei alueelle mahdollisesti myöhemmin tuleva joku muu maankäyttömuoto estäisi suurimittaisen tuulivoimahankkeen rakentamista teknologian kehittymisen myötä myöhemmin. Tutkavaikutusten arvioinnissa tuulivoimaloiden vaikutuksia peilataan tämänhetkiseen tutkateknologiaan. Lähtökohtaisesti maakuntaliiton tulisi määritellä maakunnallisesti merkittävät tuulivoimapuistot maankäytön mahdollisuuksien mukaan eikä nykyhetken teknologiaan perustuvilla rajoitteilla tai haitoilla.

Liitteenä on lausuntopyyntö sekä oheismateriaaleina kaava-asiakirjat (7 kpl).

Esittelijä	Kunnanjohtaja Jaakko Kuronen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää antaa Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 kaavaehdotuksesta lausunnon selostustekstissä mainitun mukaisesti.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.
